

(ki služi zdaj deželnemu sodišču kot jetnišnica), z močnim šumom v veliko skalnato podzemeljsko duplino (38 metrov pod vodno črto [niveau] trga), ter priteče še le čez 2 uri za hribom Krpelj pri Ponikvi zopet na dan. *) Iz vsega tega je razvidno, da se vidoželjnemu popotniku, ako ima čas, spleča popolnoma trud, ako se vsaj za kako uro zamore pomuditi v Ogulinu. Od tam se pride lahko v kakih 4 urah vrh Kleka, ki je do polovice poraščen z drevjem, naprej pa je skalnato-gol. Razgled raz njega je nek jako interesanten in zanimiv. — Žal, da meni ni dopuščal čas niti enega, niti drugega, ampak zadovoljiti sem se moral edino le s pogledom iz daljave.

(Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Ljudožrci na Salomonskih otokih. Avstralijskih list „Sydney Mornings Herald“ piše, da se na Salomonskih otokih domači rodovi vedno bojujejo mej seboj. Vsi ti boji so pa jedino zaradi tega, da kakega nasprotnika vjamejo in pojedjo. Posebno pa preže po Evropeih. Meso belega človeka jim navadno silno diši. Evropec, ki ima kaj opraviti na teh otocih, mora biti oborožen od nog do glave, pa je vendar v nevarnosti, da ga pobijejo in požro. Ni dolgo tega, kar so domačini pojeli tri dečke neke italijanske ladije, ki so bili šli nekaj na suho.

Najbogatejše vseučilišče na Svetu je Stanfordsko vseučilišče v Kaliforniji katero je pred nekaterimi leti ustanovil pokojni senator Lelaud Stanford. To vseučilišče ima že 200 milijonov dolarjev kapitala, katera svota daje na leto 11 milijonov dolarjev dohodkov. S tolikim denarjem se pač lahko pospešuje znanost, ako se prav porablja.

Rusini na Ogorskem. Po zadnjem ljudskem popisovanju je bilo na Ogorskem 379.713 Rusinov, dočim jih je pred štiridesetimi leti bilo 347.000. V štiridesetih letih so se torej pomnožili samo za 32.713 duš. Drugače se množe Madjari. Leta 1851. jih je bilo 3.749.000, leta 1890. pa že 7.361.306. Seveda toliko Madjarov so našteali le vsled tega, da so šteli za Madjara vsakega Rusina, Slovaka, Srba, Rumuna in Nemca, če je znal nekaj madjarskih besed.

Spomenik flamanskemu pesniku. V Dendermondu so dne 27. avgusta postavili spomenik flamanskemu pesniku van Duyse-u. Slavnostni govor je imel belgijski minister javnih del de Bruyn. Govornik je naglašal, da bodo Flamanci vedno hvaležni velikemu pesniku, ki je učil, da je jezik luč za narod. Pesnik Duyse se je rodil leta 1804 v Dendermondu in je umrl leta 1859 v Genti. On je vzbudil Flamance k narodnemu življenju.

Koliko čebel tehta jeden kilogram? 7800 do 8400 čebel je treba za jeden kilogram, to je po tem, kakor so site. Roj, kateri tehta pet kilogramov, kakeršni so pa že redki, šteje torej kacic 39.000 čebel.

Kako daleč neso novodobni topovi? Krupp je izdelal top, kateri, če se pomeri 44 stopinj v visočino, nese 20.000 metrov daleč. Lok, katerega opiše kroglja je 6510 metrov visok. S tem topom se lahko ustrelji čez Montblank, ki je najvišja gora v Evropi, in se ni bati, da bi kroglja zadela ljudij na vrhu, kajti šla bi jim še 2700 metrov visoko nad glavami.

*) Dobroslične vode so v nekdanji Granici tudi še rečice: Lika, Gacka, Korenica, Mrežnica itd. Narod nazivlje jih »špiljarke«, ker se stekajo, kakor je bilo zgoraj navedeno, v podzemeljske špilje (preduhe) in pečine, pa si najdejo zopet izpod zemlje daljni odtok.

Pisalec.

Novice.

— **Število učencev na ljubljanskih srednjih šolah.** Na c. kr. višjo gimnazijo vpisalo se je letos 694 učencev, od teh v prvi razred 131 in sicer v slovenski oddelek 86, v nemški 45. — Na c. kr. nižjo gimnazijo vsprejelo se je 416 učencev in sicer od teh samo v prvi razred 172, za kateri razred se je dovolila še ena paralelka, tako da bo slovenska nižja gimnazija imela to šolsko leto tri paralelke za prvi razred. Kako bi bila potrebna gimnazija v Kranji, kažejo pač dovolj jasno te številke. — Na c. kr. višjo realko vpisali so se 403 učenci, najvišje število, katero je ljubljanska realka dosegla od svojega početka. — Na moškem oddelku učiteljišča oglasilo se je za izpit za vstop v prvi tečaj 40 kandidatov, na ženskem oddelku pa celo 121 kandidatinj, od katerih se jih bode pa moglo vsprejeti le 42.

— **Slovesna otvoritev železniške proge Ljubljana-Kočevje.** Vozni red slavnostnega vlaka dne 27. t. m. je nastopni: Ljubljana, južni kolodvor ob 7. uri 30 minut zjutraj, Ljubljana dol žel. 7. u. 43 m., Škofljica 8. u. 10 m., Šmarje-Sap 8. u. 32 m., Grosuplje 8. u. 47 m., Čušperk 9. u. 24 m., Dobropolje 9. u. 46 m., Velike Lašiče 10. u. 10 m., Ortnek 10 u. 41., Ribnica 11. u. 7 m., Kočevje ob 12. uri opoludne. Na postajah: Grosuplje, Dobropolje, Velike Lašiče in Ribnica ima vlak po 10 minut postanka, na ostalih postajah po 5 minut. Nazaj vozi vlak po nastopnem voznem redu: Kočevje ob 3. uri 30 minut popoldne, Ribnica 4. u. 15 m., Ortnek 4. u. 37 m., Velike Lašiče 5. u. 4 m., Dobropolje 5. u. 19 m., Čušperk 5. u. 41 m., Grosuplje 6. u. 9 m., Šmarje-Sap 6. u. 25 m., Škofljica 6. u. 44 m., Ljubljana dol. žel. 7. u. 8. m., Ljubljana juž. žel. 7. u. 22 m., Ljubljana drž. žel. 7. u. 30 m. zvečer. Nazajgrede vlak postane po 5 minut na kolodvorih: Ortnek, Dobropolje, Grosuplje in Ljubljana juž. žel., na ostalih kolodvorih pa postane le po 1 minuto. — V Kočevji delajo se v proslavo otvoritve železnice velike priprave. V predvečer bode v mestu mirozov in serenada, v jutro otvoritve pa budnica. Ob 12. uri bode slavnosten vsprejem z vlakim došlih gostov in zvečer slavnostna razsvetljava mesta. Tudi po ostalih krajih ob progi kakor v Ribnici, Vel. Lašičah in dr. delajo se priprave za primerno proslavitev za Dolenjsko prevažnega dne, kakor bo dan 27. t. m.

— **Šuklje pred svojimi volilci.** Minolo nedeljo je bil profesor g. Šuklje sklical shod volilcev v Metliko. Govoril je le o tem, kaj je potreba storiti, da se podaljša dolenjska železnica do Karlovca. Rekel je, da je stvar težavna in če bi roke križem držali, bi utegnili minoti morda še dvajset let, predno bi se zidala. Priporočal je, da pošljejo deputacijo v Kočevje, ko se otvori proga iz Ljubljane v Kočevje, da opozori trgovskega ministra na to stvar. Potem se bode treba obrniti do deželnega zbora, da dovoli potrebne novce, da se napravi načrt, kajti brez načrta ni nič. Po njegovem mnenju se je potegovati, da se pridobi država, da prevzame nekako jamstvo za to železnico, kakor se sedaj grade železnice v Galiciji in na Koroškem. Nekoliko bodo pa morali pač storiti tudi interesi sami. Ta železnica pa dobi pravi pomen še le, ako se podaljša do Karlovca. Temu se bi pač upirali Madjari. Poslanec pa misli, da bi se to dalo doseči, ako se tudi Hrvatje potegnejo za stvar. Zaradi tega pa on misli, da je potrebno stopiti v dogovor s Hrvati, katerim bi bila tudi ta železnica v korist. Posebno bi se povzdignil Karlovec. Za železnico Kočevje-Zdelnico-Reko on ni, ker bi škodovala glavni dolenjski progi iz Ljubljane v Novo Mesto. Ta proga bi koristila le madjarskemu pristanišču Reki, za to je on prepričan, da zanjo ne more biti tudi avstrijski trgovski minister. Poslanec je prepričan, da s skupnim delovanjem se bode dalo

doseči zaželeno podaljšanje dolenske železnice. Vsi zbrani so bili zadovoljni s poslančevimi nasveti, ker se je videlo, da je njemu zares za stvar, ne pa za prazne fraze, kar se iz tega spozna, ker ni prikrival, da je delo težavno in da se bode dalo le s požrtovalnostjo doseči.

— **Trgovinsko ministerstvo** je z ukazom z dne 12. septembra 1893 c. kr. deželni vladi v Ljubljani naročilo, da izvrši pregled črte lokalne železnice Kranj-Tržič, za katero je načrt c. kr. glavno nadzorstvo avstrijskih železnic izdelalo.

— **Odlikovanje.** Železniški zdravnik ces. svetnik dr. Eisl v Ljubljani odlikovan je z vitežkim križcem Fran-Josi-povega reda.

— **Trtna uš, trtoreja** imenuje se knjiga, katero je spisal učitelj na vinorejski šoli v Mariboru Ivan Belé in jo je založil gospod Dragotin Hribar v Celji. Ta knjiga velja 40 kr., po pošti 5 kr. več. Kaj več o tej zanimivi in koristni knjigi poročamo prihodnjč.

— **Veselica**, katero sta priredili šentpeterski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani minolo nedeljo dne 17. t. m. vspela je v kljub slabemu vremenu v vsakem oziru dobro. Precej prostorna Hafnerjeva pivarna je bila polna odličnega občinstva. Pevsko društvo „Slavec“ je s svojim lepo završenim pevskim vspehom vrlo dobro zabavalo zbrano občinstvo. Z nepopisnim navdušenjem pozdravilo je takoj pri nastopu vse občinstvo slavnostnega govornika prečast. g. Ant. Žlogarja Zares lepemu in navduševalnemu govoru, iz katerega je odsevala verska gorečnost in narodna prepričanost se je vsestranski pritrjevalo. Prav dobro obnesla se je prirejena loterija, ki je z vstopnino vred vrgla v prelepe namene naše šolske družbe precej čez 200 gld. Požrtovalnim rodoljubkinjam in rodoljubom, ki so pripomogli do lepega vspeha veselice bodi slava!

— **Dražba gledaliških lož** bo dne 26. t. m. in sicer za nemške predstave ob 10. uri dopoludne in za slovenske predstave ob 1/2 3. uri popoldne in to obakrat v deželni gledališči. Dražbeni pogoji so razgrnjeni na vpogled v deželni pomočni pisarni mej 11. in 12. uro dopoludne.

— **Z gledališko sezono** prične „Dramatično društvo“, kot povzetnik slovenskih predstav dne 1. oktobra t. l. Da se bo vršila bodoča sezona slovenskega gledališča častno za slovensko dramatik in da bode ugajala sl. občinstvu, v to svrhu pripravljaj se je odbor „Dramatičnega društva“ celo poletje; preskrbel se je obširen, nov in zanimiv dramatičen in operni repertoar. Gojile se bodo v prvi vrsti izvirne in druge slovenske igre. Dramatične predstave vodil bo kakor doslej, režiser in igravec g. Borštnik, operne pa g. profesor Fr. Grbič ter operni pevec in režiser g. J. Noll. Za opero angažovale so se mej drugim štiri nove moči in sicer dve pevki in dva pevca, prvi tenorist in prvi basist. V vsem se sme pričakovati da bo slovensko gledališče v bodoči sezoni v vsakem oziru ustrezalo sl. občinstvu, od katerega se pa tudi pričakuje, da je zdatno podpira.

— **Izlet v Kočevje in Ribnico** namerava povodom otvorjenja dolenske železnice prirediti v kratkem „Ljubljanski Sokol“

— **Cimpermanov spomenik.** Pisateljsko društvo napravi pokojnemu slovenskemu pesniku Jos. Cimpermanu nagrobni spomenik. Spomenik in sicer plošča iz kararskega marmorja s pesnikovo glavo v reliefu izdelal bo naš rojak g. Gangl.

— **Strela udarila** je minoli pondeljek na celovski cesti blizu Medvod v voz voznika J. Kregarja po domače „cesarja“ in ubila oba konja. Voznika in ž njim vozečega drugega voznika in tega konja je strela le omamila.

— **Častnim tržanom** imenoval je postojinski občinski odbor blag. gosp. Antona Deklevo, posestnika v Gradci, zaradi velikih zaslug za postojinsko občino.

— **Umrl** je dne 13. t. m. č. g. Ant. Namre, vpokojeni župnik v Šmartinu pod Šmarno goro, v 82. letu svoje starosti. N. v m. p.!

— **Minuendna dražba** za zgradbo novega zidanega mostu čez Bistrico v Kamniku se razpisuje. Troški so proračunjeni na 17.500 gld. Pismene ponudbe je vložiti do 14. oktobra t. l. pri mestnem županstvu v Kamniku, kjer je izvedeti tudi vse podrobnosti.

— **Društvo na Kranjskem** bilo je minolo leto 374 in sicer v mestu ljubljanskem 91, v političnem okraji ljubljanska okolica 33, v logaškem okraji 39, postojinskem 37, kranjskem 34, kočevskem 30, radovljiškem 22, črnomaljskem 19, kamniškem 19, novomeškem 19, krškem 17 in litijskem 14.

— **Kontrolni shodi.** Kontrolna shoda za področje 25. brambovskega bataljona bodeta za mesto ljubljansko dne 1. oktobra, za okolico ljubljansko — izvzemši sodni okraj vrhniški — pa dne 2. oktobra t. l. v novi brambovski vojašnici v Ljubljani. — Za rezervnike in nadomestne rezervnike pešcev in za lovce bode kontrolni shod za Ljubljano dne 12. oktobra, za ostale čete pa dne 13. oktobra ob 9. uri dopoludne v šentpeterski vojašnici. Nadomestni shod bo 10. novembra t. l.

— **Volitve v zavarovalnico proti neizgodam delavcev za Trst, Primorje, Kranjsko in Dalmacijo v Trstu.** Pri volitvah v napominano zavarovalnico, ki so se vršile dne 16. t. m. izvoljeni so v predstojništvo kot zastopniki delodajalcev (gospodarjev) v I. kategoriji g. Jos. Kušar, drž. poslanec in lastnik mlina v Ljubljani, v III. kategoriji g. Henrik vitez Záhony, tovarnar v Trstu in v V. kategoriji g. Leopold Brunner, ravnatelj predilnice v Ajdovščini. Kot zastopniki delavcev izvoljeni so v I. kategoriji gosp. Sokrat Cufodonti, uradnik mlina Economo v Trstu, v III. kategoriji g. Feliks Darmiani, podravnatelj mestne plinarnice v Trstu in v V. kategoriji g. Valter Braida, kemik pri tvrdki Pietro Antonio Braida v Trstu. V razsodišče izvoljen je od delodajalcev g. Gustav Pach, ravnatelj pivarne Dreherjeve v Trstu, od delavcev pa Marka Franceschetti uradnik v Loydovem arzenalu v Trstu. Za temi so dobili po največ glasov in so voljeni torej namestniki v predstojništvo in sicer od delodajalcev v I. kategoriji g. Demeter Economo, lastnik mlina v Trstu, v III. kategoriji g. Iv. Baumgartner tovarnar v Ljubljani, in v V. kategoriji g. Edvard vitez Strudthoff prokurist v Trstu; od delavcev v I. kategoriji gosp. Friderik Bürger uradnik parnega mlina v Ljubljani, v III. kategoriji g. Fr. Škof, delovodja v c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani, v V. kategoriji g. Avgust Hynek, kleparski mojster v predilnici za svilo v Gradeži. Kot namestnika izvoljena sta v razsodišče: od delodajalcev g. Otomar Bamberg fabrikant v Ljubljani in g. Gustav Dietrich ravnatelj papirnice v Medvodah.

— **Kmetijskih predavanj** je bilo minolo leto 1892. na Kranjskem 47, namreč 33 slovenskih in 14 nemških.

— **Uradne ure pri ljubljanski c. kr. davkariji** bodo zimski čas t. j. od 1. oktobra do konec aprila od 8. ure dopoludne po 3. ure popoldne.

— **Železniško bralno bralno in napredovalno izobraževalno društvo** so osnovali v Ljubljani železniški prometni služabniki (sprevodniki itd.) Namen društva je, pospeševati duševne in materijalne interese svojih članov, ter jih izobraževati v slovstvu, petji itd. in dajati tudi v posebnih slučajih podpore.

— **Nesreča na Montblancu.** Milanski tovarnar Poagi je hotel po neki novi poti na Montblanc ali mu je spodletelo. Podrl je tudi svojega vodja in oba sta zdrčala po skalovju in se ubila.

— **Vdov** je na Angleškem 1.124.310, vdovcev pa le 184.991. 71 vdovcev in 169 vdov še ni spolnilo 20. leta, 2095 vdovcev in 3840 vdov je pa mej 20, in 25 letom.

— Črnogorska kneginja Milena je te dni iz karlovarskih toplic prišla na Dunaj.

— Samomori na Dunaji. Minoli mesec se je na Dunaji umorilo 35 oseb, 27 moških in 8 žensk. 13 se jih je obesilo, 7 ustrelilo, 5 skočilo v vodo, 4 skočili z visočine in 2 sta se zaklala. — Lani se jih je v avgustu tudi bilo 35 umorilo. V juliju letos je pa bilo na Dunaji 46 samomorov. Povod samomorom je največ pomanjkanje.

— Korintski kanal, katerega so bili začeli delati 1882. leta, je minoli mesec bil dodelan.

— Umrl je vojvoda Ernest koburškogotski v 77. letu. Bil je jeden najpopularnejših knezov nemških.

— Strašno hudodelstvo. V Seelandu na Holandskem je posestnik Miha Lampier zvalil v samotni kraj k morju štiri ženske in jih ondu pobil, ker niso hotele ustreči njegovim nenravnim željam. Zločinea so že zaprli. Ljudstvo ga je hotelo iztrgati policiji in pobiti ga na mestu. Nekdo ga je s kamnom hudo ranil na glavi.

— Veliki viharji bili so zadnji čas v raznih krajih v Ameriki. V Beaufortu v Južni Karolini je vihar podrl mnogo hiš. Blizo tisoč ljudi je mrtvih, mej njimi trije beli, drugi zamorci. — Dne 20. avgusta bil je velik vihar na otocih Tayal in Terceira. Nad 40 hiš je podrl. Jedna ladija se je razbila, dve se pogrešata. Nekaj ljudi je mrtvih.

Žalostni konec neke ljubezni. Te dni je prišel neki elegantno oblečen gospod v Pragi k dekletu Goldschmidtovi trgovini. Gost je dekletu peljal v neko sobo in jo tamkaj ustrelil, potem pa sebe. Dekle je le lahko ranjeno, gost pa težko. Kakor se je poizvedelo, je došli gost neki kapitan, ki je s tem dekletom mnogo potoval po svetu, ž njo zapravlil mnogo denarja, ali mu je naposled pobegnila.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 22. septem. 1893. Pšenica gld. 8.50 kr. rž gld. 7.— kr., ječmen gld. 6.50 kr., oves gld. 7.50 kr., ajda gld. 9.— kr., proso gld. 6.50 kr., turšica gld. 6.25 kr., leča gld. 12.— kr., grah gld. 12.— kr., fižol gld. 10.— kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Loterijske srečke.

V Linc dne 16. septem. t. l.: 37, 42, 36, 16, 70.
V Trstu dne 16. septem. t. l.: 10, 12, 73, 38, 16.
V Pragi dne 21. septem. t. l.: 75, 8, 58, 86, 13.

Marijacetjske kapljice za želodec,

izgotovljene v lekarni k „angelu varhu“

C. BRADY-a v Kromerizu (Moravsko)

so staro, zanesljivo in znano zdravilo ter so budilno in krepilno sredstvo za želodec in prebavilna dela. (13—34)

Samo prave so z zraven stoječo varstveno znamko in podpisom. Cena: 1 steklenice 40 kr. dvojne steklenice 70 kr.

Vsebina je naznanjena.

Marijacetjske kapljice

za želodec prodajajo se prave: v Ljubljani: lek. Piccoli in lek. Svoboda; v Postojni: lek. Fr. Becarich; v Škofji Loki: lek. Karl Fabiani; v Radovljici: lek. Alex. Roblek; v Novem mestu: lek. Dom Rizzoli in lek. Bergmann; v Kamniku: lek. J. Močnik; v Črnomlju: lek. J. Blažek.

Seb. Kneipp

Neogibno potrebno je za vsako družino

Kathreiner-jeva

Kneipp-ova sladna kava

z okusom prave kave.

Ta kava daje to prednost, da se lahko popusti tako škodljiva prava zrnata ali pa z raznimi cikorijami zmešana kava in se iz te kave naredi okusna ter zdrava in redilna pijača. — Nedosegljiva je kot dodatek k pravi kavi. (14—43)

Visoko priporočana za ženske, otroke in bolnike.

Dobo se povsod. Ponaredeb se naj varuje. 1/2 kile 25 kr.

Zadnji
meseč.

Inomostne srečke po 50 kr.

Zadnji
meseč.

(25—2)

Glavni dobitok **50.000** gold.

Srečke à 50 kr. priporoča J. C. MAYER v Ljubljani.